

УТМИШ ҲУЖЖАТЛАРИ

Улуғ ашулар, шоирлар... Улуғ ашулар, шоирлар, санъатини тарбия...

МУХТАРАМ ЕЗУВЧИЛАРИМИЗГА

...Бизга кўп театру, роман китоблари ёзмақ керакдурким...

Санъатда Ғарб йўли билан эмас, ўз йўлимиз билан...

УЛУҒ ҲИНДИ

«Шу нарсани юрагим дук-дук уриб туриб ёздим, десам...

«Бу нимедан келди?», десангиз, аялмай: Шу сўзларнинг энг юқорисид...

Русчага таржима қилиниб босилган асарларининг кўпини...

«Бой ила хизматчи» асарини адабиётимизнинг шоҳ асар...

«Бой ила хизматчи» асарини таҳлил қилишда асосий эътиборни...

«КЎНГИЛ ЯНГИЛИК ҚИДИРАДИР»

босди, тўқтадим... Фақат, менинча, у қалтироқ босишлар...

Эски адабиёт билан янги адабиётнинг ўртасида қолгон...

Узининг йўлсизлигиндан бироз сўзлаб ўтайин: Навоий, Лутфий...

«Нечун онинди кўзим, қайда кетди уйкуларим!..» Тўқайдан тортиб...

Ана шу вазиёта экан, ҳалиги улуғ зот меним йўлиқди...

Кўйида унинг «Уроқ ояи деган асаридан 2 та шеърнинг таржумаси...

Анджон, 1923 [«Маориф ва ўқитувчи» журналі, 1925 йил, 7—8-сон, 24—26-бетлар.]

РИЗО ТАВФИҚЕК

Ризо Тавфиқекни танганим қайси турк қавми бор! Жаҳон урушидан...

«Бой ила хизматчи» асарини таҳлил қилишда асосий эътиборни...

«Бой ила хизматчи» асарини таҳлил қилишда асосий эътиборни...

«Бой ила хизматчи» асарини таҳлил қилишда асосий эътиборни...

«Бой ила хизматчи» асарини таҳлил қилишда асосий эътиборни...

ган эди. Адабиёт оламида унинг эътибори жуда зўр эди. Бир вақтлар...

Туркиянинг янги шоирларидан энг кучлири бўлган Яҳё Камолбек...

Яқинда олиниб бир хабарга қараганда, бу бечора файласуф...

Бизда... Шекспир асарларини кўйиш даражасига эришган театр бор...

«Фарғона» газетаси, 1924 йил, 10 март.]

Бизда... Шекспир асарларини кўйиш даражасига эришган театр бор...

АДОЛАТЛИ ФИКР

Ижтимоий ҳаётимизда юз бераётган ҳозирги қайта куриш...

«Бой ила хизматчи» асарини таҳлил қилишда асосий эътиборни...

«Бой ила хизматчи» асарини таҳлил қилишда асосий эътиборни...

«Бой ила хизматчи» асарини таҳлил қилишда асосий эътиборни...

Халқ кизикларини ўрганиш театримизнинг коми томони учун катта озиқ берди.

Газетамизнинг бу сонида Алмазира(Ироқ)дан Эрро қочиб келган...

Ушхат билан Байналмилалдан кўмак сўраган араб акиллари...

«Туркистон» газетаси, 1923 йил 25 апрел, 117-сон.

Чигатой адабиёти ва тилига Навоийнинг қилган кўли жуда улуғдур...

«Туркистон» газетаси, 1924 йил сентябрь, 358-сон.

дандир. Бизга бой, қам амалдорлар қандай бўлганларидан...

«Бой ила хизматчи» асарини таҳлил қилишда асосий эътиборни...

«Бой ила хизматчи» асарини таҳлил қилишда асосий эътиборни...

«Бой ила хизматчи» асарини таҳлил қилишда асосий эътиборни...

«Бой ила хизматчи» асарини таҳлил қилишда асосий эътиборни...

Суҳроб ОЧИЛОВ

БАШОРАТЧИ ОТА

Бир палакда ўн хил қовун битирган. Сизларга қандай тарбия бердим, бугунки ёлғиз худого аён. Келажакда ким бўлиб етишасанлар — ҳар қалай маълум. Бир тасаввурга эгаман, болаларим.

МУЛЛА БАШАНГ ДАРДНОМАСИ

«Хажв» кооператив раиси Саид Аҳмад номларига ўрта ёш чаласавдорроқ излаувчан олиғ Мулла Башанг Қалвак Маҳсум жияни (ҳа, ҳа, раис бува, ажабланиман, ўша ўзлари билган Қалвак Маҳсум) томонидан ДАРДНОМА

Рассом Н. БЕРДИЕВ

Жаҳон кулади ВРАЧ ВАФОТ ЭТДИ

Капрал ёш солдатларга ернинг тортиш қонунини тушунтиришда: — Агар биронта тошни осмонга отсан, у яна ерга қайтиб тушади. Демак, унга ернинг тортиш қонунини таъсир қилади. Тушунарми?

ДИҚҚАТ: БОШЛИҚ ТУФИЛМОҚДА

Ҳозирги муаммоларни боши бир жойга қўйиб ҳал қилмоқ керак. (Тошкент) Ш. Эргашева

Носир МУҲАММАД ЮГУРИШНИНГ Фойдаси

Бир кун эрта тонгандақ Бошладим шундай сабоқ: Югуринида фойда кўп! Гоҳ яқна, гоҳ бўлиб тўп. Одамлар нега чопар? Ундан завқу шафқ топар. Умрини узайтлар у.

Сиз қандай изоҳлайсиз?

— Хурматли чойхўрлар! Сизларнинг катта-кичи хажвий ҳижоюлар, хандаларингиз дўст-ёрларни кудирдо, жиннингизга ётмаган қиллар устидан кулиб, кесиб ёганларингиз менга ва бутун чойхўр-мухлисларимга ётди. Бугун мен фурсатни нағнат сизга «Сиз қандай изоҳлайсиз?» рубрикаси остидаги сўнги сурат изоҳларининг сараларини ўқиб шиттирай: Ешлик — бебошлик.

РЕДАКЦИЯГА келаятган ҳар бир мактубга имкон қадар эътибор берилади. Ғаллаборлик Зулхумор Фармонованинг ҳам шикоят хатида келтирилган масалани ўрганиш учун бироз кечиктириб бўлса-да, йўлга чиқдим. Етти борда, район партия кўмитасининг биринчи котиби хузурида бўлдим. Саломатидин Назаровга мақсалимни айтган, мактубини қисқача ўқиб бердим. «Ушбу мактубини сизларга тўхташ тоғи, маломатларга қолган низ ёзаяпти. Ҳозир боши бери кўчага кириб қолдим. Нима қилишни, арз-додимни кимга айтишни билмайман. Ҳазирга ўт қўймоқчи бўлдим. Лекин ер юзиде яхши одамлар бор экан, бу йўдан қайтаринди.

Мен 1986 йил июль ойида Ғаллаборлик консерва ва узумини қайта ишлаш корхонасига олдий ишчи бўлиб ишга кирдим. 1987 йил июнь ойида бизни, 9 қизи Россиянинг Калуга областига 6 ойлик мутахассислик курсига ўқишга юборишди. Ҳозир давомида эса ҳолимиздан ҳеч ким хабар олмайди. Бизлар моддий томондан жуда қийналдик. Узебек қизларига бундай мўлаҳазматларни шартли ишлаш ва ўқиш оғир бўлар экан. Корхона директори Анвар Абдурахмоновга бир неча марта пул сўраб телеграмма юбордик. Лекин илтимосимиз ерда қолди. Минг азобда ўқиниш тугатиб келишни давом эттирдик.

Мен учун фойдали кунлар кейин бошладим. Директор билан чиқишолмаганим ва ўз ҳуқуқимни ҳимоя қилганим учун Ўзбекистон ССР меҳнат қонуларига мажмуасининг 41-модда 2-банди бўйича меҳнат дафтарицага ёзиб, сабасиз ишдан бўшатиладар. Оқибатда ҳеч ерга ишга олишмайпти. Бирга ўқиб келган қизлар ҳам директор ва кадрлар бўлими бошлиғи тазйиқ натижасида бўшаб кетишга мажбур бўлишди.

— Менинг бундан хабадир йўқ экан, — деди биринчи котиб. — Қизларни бўшатиб жуда нотўғри иш қилинибди. Шаҳсан ўзим шуғулланиман. Тўғриси, бугун шу корхонада бўлган эдим. Янги очилган томат цехи ишга туширилиши тоғи одам бўлиб турибди, бир эҳсулларни қандай ишга тушуришни билмайми. Вилдидин Назаровга мақсалимни айтган, мактубини қисқача ўқиб бердим. «Ушбу мактубини сизларга тўхташ тоғи, маломатларга қолган низ ёзаяпти. Ҳозир боши бери кўчага кириб қолдим. Нима қилишни, арз-додимни кимга айтишни билмайман. Ҳазирга ўт қўймоқчи бўлдим. Лекин ер юзиде яхши одамлар бор экан, бу йўдан қайтаринди.

Юқоридаги сўзлардан кўриниб турибдики, корхона мутахассис кадрларга жуда жуда муҳтож. Лекин уларга нисбатан муносабат эса ёмон. Таажжубланасан киши. Кичик шаҳарча четдаги корхонада янги директор Нисом Маматов билан учрашдик. А. Абдурахмонов ишдаги камчиликларни учун бир неча ой аввал вазифасидан олинатган экан. Кадрлар бўлими бошлиғи Ирина Қараева эса дам олишга чиқиб кетибди. Улар билан учрашиб сўзлаштиришимиз имкон бўлмади. Қолаверса, район прокуратураси томонидан текширилиб Зулхуморнинг ишга қайта тикланганига 9 кун бўлган экан. Ҳозирча вақтинчалик ишчи олинибди. Бирга ўқиган дугоналаридан биттасини шу ерда ишлашди. Директор қолган қизларни топиб (улар узок жойдан қатнаб ишлашган) агар ишлашмаётган бўлса, ердан беришни ваъда қилиб исмоланганларини ёзиб олди.

Ҳақиқатини теъми-кечми қарор топиш кўнглига таскин беради. Аммо шу орада тортилган жабр-зулм бир умур юракда доғ бўлиб қолади. Зулхуморнинг ва дугоналарининг айби нима эди. У ҳозир ишга тикланганидан рози бўлса-да, кўрган азобларига, бейфойда ўтган вақтига ачинади. Ота-онаси қарилки нафақаси эвазига кун кўришди. Оилада эса 10 жон. У шу сабабли ҳам узок Калугага бориб ўқиб келишга рози бўлган. Мутахассис бўлсам, яхши ишласам обрўйим ошадди, кўпроқ маош оламан, деб ўйлаган. Оиласига ўзича тирмақ бўлишни истаган. Лекин директор... Бизда ташилот ва корхоналарда «Бошлиқ фикри» деган нарсаси бор. (Хайриятки, бу кейинги йилларда анча йўқолди.) Тўғриси, нотўғрини ҳамма ишчи айтгандек бўлишни керак. Яна шу жойда ишлаш учун бошлиққа ёқишнинг шарт. Акс ҳолда аризангни ёзавер. Зулхуморнинг ҳам «айби» директорга ёзмагани. Унинг чизган чизгидан юрмагани. Н. Маматовнинг айтишича, ўнлаб мутахассис кадрлар, ишчилар етишмайди. Айниқса, мавсум пайти. Шундай бир пайтда қийналиб бўлса-да, ўқиб келган қизларнинг қувини қилиниши, Зулхуморнинг меҳнат дафтарицага таъми босилиши тўғри бўлмаган. Менинча, бу «Бошлиқ фикри»нинг устунлигидан ўзга нарса эмас! Ахир мутахассис кадрлар етишмаслигини оқибатда жумхуриятимиздаги айрим корхоналарда юзлаб ўринлар бун турибди. Қўпинча четдан қақиринга мажбур бўлинибди. Корхоналарга эса бундан фойда йўқ. Чунки четдан келган ҳар бир мутахассисни уй-жой билан таъминлаш учун 16 минг сўм пул ажратилиши лозим. Демак, ўзимиздан миллий мутахассис кадрлар етишиб чиқишга имкон яратиб, борларига индий ўқитиб бериш даркор. Бизда эса тез-тез акси бўлиб туради. Турли жойларга кўпроқ юбориб ўқитиб-ўргатиб келиш ўрнига, ҳатто бориб келганларга эътибор берилмайди, тазйиқ ўтказилади. Масалан: «Кейинги пайтда матбуотда миллий мутахассис кадрлар ҳақида кўп ёзилоқда. Бу ҳолат бизнинг районда ҳам мавжуд. 1989 йил 70 йилгитин олиб район партия кўмитаси ҳамда район ижроия кўмитаси топиригинга бинаоан Новосибирск шаҳрига ўқишга боргандим. Жунашимиз олдиндан район раҳбарлари катта ваъдалар беришганди. Қайтиб келгач, иш ва уй-жой билан таъминланганимиз лозим эди.

Муваддиқ СОДИҚОВ, «Ўзбекистон адабиёти ва санъати»нинг махсус муҳбир

ЖУМА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ БАҲОСИЮ ТИЙИИ «ЛИТЕРАТУРА И ИСКУССТВО УЗБЕКСТАНА»

ЎЗБЕК ИСТОНИ АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ

Бош муҳаррир Аҳмадjon МЕЛИБОВ. Таҳрир ҳайъати: Ҳафиз АБДУСАМатов, Усмон АЗИМОВ, Ҳамидулла АҚБАРОВ, Рамз БОБОЖОН, Одил ЕҶУБОВ, Аҳмад ЖАББОРОВ, Баҳодир ЖАЛОЛОВ, Асқад МУХТОР, Абдулла ОРИПОВ, Тоҳир ШАМСИЕВ, Озод ШАРАФИДИНОВ, Тўлапбергн ҚАЙИПЕРГАНОВ, Малик ҚАЮМОВ, Тўлқинқо ҚОДИРОВА, Пиримқул ҚОДИРОВ, Иброҳим ҒАФУРОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Маматқул ҲАЗРАТҚУЛОВ (масъул котиб)